

DIREKTIVA 2003/87/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA¹
od 13. listopada 2003.
o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i
o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ

Uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2022/05/MC-EnC od 15. prosinca 2022. kojom se mijenja i dopunjuje Aneks I. Ugovora o uspostavi Energetske zajednice i uključuju Provedbena uredba (EU) 2018/2066, Provedbena uredba (EU) 2018/2067 i Direktiva 2003/87/EZ u pravni okvir Energetske zajednice.²

POGLAVLJE I.
OPĆE ODREDBE

Članak 1.
Predmet

<...>³

¹ Kako je izmijenjena:

- Direktivom 2004/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavljanju sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice, s obzirom na projektne mehanizme Kyotskog protokola
- Direktivom 2008/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi uključivanja zrakoplovnih djelatnosti u sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice,
- Uredbom (EZ) br. 219/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o prilagodbi većeg broja instrumenata koji podliježu postupku iz članka 251. Ugovora Odluci Vijeća 1999/468/EZ, s obzirom na regulatorni postupak s kontrolom
- Direktivom 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u svrhu poboljšanja i proširenja sustava Zajednice za trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova
- Odlukom br. 1359/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ kojom se pojašnjavaju odredbe o vremenskom rasporedu dražbi emisijskih jedinica stakleničkih plinova
- Uredbom (EU) br. 421/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice s ciljem provedbe međunarodnog sporazuma o primjeni jedinstvene globalne tržišno utemeljene mjere na emisije iz međunarodnog zrakoplovstva do 2020
- Odlukom (EU) 2015/1814 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ
- Uredbom (EU) 2017/2392 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ kako bi se nastavila postojeća ograničenja područja primjene za zrakoplovne djelatnosti i pripremila provedba globalne tržišno utemeljene mjere od 2021.
- Direktivom (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika te Odluke (EU) 2015/1814
- Delegiranom odlukom Komisije (EU) 2020/1071 od 18. svibnja 2020. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu isključivanja dolaznih letova iz Švicarske iz sustava EU a za trgovanje emisijama
- Delegiranom odlukom Komisije (EU) 2021/1416 od 17. lipnja 2021. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu isključivanja dolaznih letova iz Ujedinjene Kraljevine iz sustava EU-a za trgovanje emisijama

² Prilagodbe donesene Odlukom Ministarskog vijeća 2022/05/MC-EnC istaknute su **plavom bojom**.

³ <...> označava tekst Direktive 2003/87/EZ koji nije primjenjiv u Ugovornim stranama Energetske zajednice (za relevantne dijelove teksta vidjeti članak 6. Odluke Ministarskog vijeća 2022/05/MC-EnC).

Članak 2.
Područje primjene

<...>

Članak 3.
Definicije

<...> Primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) “emisijska jedinica” znači pravo na emisiju jedne tone ekvivalenta ugljikovog dioksida tijekom određenog razdoblja <...>;
- (b) “emisije” znači ispuštanje u atmosferu stakleničkih plinova iz izvora u nekom postrojenju ili ispuštanje plinova iz zrakoplova pri obavljanju djelatnosti navedenih u Prilogu I. koji su određeni za te djelatnosti;
- (c) “staklenički plinovi” znači plinovi navedeni u Prilogu II. i drugi plinoviti sastavni dijelovi atmosfere, kako prirodni tako i antropogeni, koji apsorbiraju i ponovno emitiraju infracrveno zračenje;
- (d) “dozvola za emisiju stakleničkih plinova” znači dozvola koja se izdaje u skladu s člancima 5. i 6.;
- (e) “postrojenje” znači nepomična tehnička jedinica u kojoj se odvija jedna ili više djelatnosti navedenih u Prilogu I. i bilo koje druge izravno pridružene djelatnosti koje su tehnički povezane s djelatnostima koje se odvijaju na tom mjestu i koje mogu imati utjecaja na emisiju i onečišćavanje;
- (f) “operater” znači svaka osoba koja upravlja postrojenjem ili ga nadzire ili, ako to predviđaju nacionalni propisi, osoba kojoj je povjerena odlučujuća gospodarska ovlast nad tehničkim funkcioniranjem postrojenja;
- (g) “osoba” znači svaka fizička ili pravna osoba;
- (h) “novi sudionik” znači svako postrojenje u kojem se obavlja jedna ili više djelatnosti navedenih u Prilogu I., koje je dobilo dozvolu za emisije stakleničkih plinova prvi put <...>;
- (i) <...>
- (j) <...>
- (k) <...>
- (l) <...>
- (m) <...>
- (n) <...>
- (o) “operater zrakoplova” znači osoba koja upravlja zrakoplovom pri obavljanju zrakoplovnih djelatnosti navedenih u Prilogu I. ili, ako identitet te osobe vlasniku nije poznat ili ga ne navede, vlasnik zrakoplova;
- (p) “operater komercijalnog zračnog prijevoza” znači operater koji uz naknadu pruža usluge redovnog ili izvanrednog zračnog prijevoza putnika, tereta ili pošte;

- (q) “nadležna Ugovorna strana” znači Ugovorna strana odgovornu za upravljanje, praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija stakleničkih plinova u svrhu određivanja cijena ugljika i trgovanja emisijskim jedinicama s obzirom na operatere zrakoplova <...>;
- (r) <...>
- (s) <...>
- (t) “izgaranje” znači svaka oksidacija goriva, bez obzira na način na koji se proizvedena toplinska, električna ili mehanička energija koristi i sve druge izravno povezane djelatnosti, uključujući pročišćavanje otpadnih plinova;
- (u) <...>

POGLAVLJE II. ZRAKOPLOVSTVO

Članak 3.a **Područje primjene**

<...>

Članak 3.b **Zrakoplovne djelatnosti**

<...>

Članak 3.c **Ukupna količina emisijskih jedinica za zrakoplovstvo**

<...>

Članak 3.d **Metoda raspodjele emisijskih jedinica za zrakoplovstvo putem dražbe**

<...>

Članak 3.e **Raspodjela i izdavanje emisijskih jedinica operaterima zrakoplova**

<...>

Članak 3.f **Posebna rezerva za neke operatere zrakoplova**

<...>

Članak 3.g **Planovi za praćenje i prijavljivanje**

<...>

POGLAVLJE III.
STACIONARNA POSTROJENJA

Članak 3.h
Područje primjene

<...>

Članak 4.
Dozvole za emisije stakleničkih plinova

Ugovorne strane osiguravaju da od 1. siječnja 2024. nijedno postrojenje ne obavlja djelatnosti navedene u Prilogu I. koje dovode do emisija utvrđenih za tu djelatnost, osim ako operater postrojenja ima dozvolu koju mu je za to izdalo nadležno tijelo u skladu s člancima 5. i 6. <...>.

Članak 5.
Zahtjev za izdavanje dozvole za emisije stakleničkih plinova

Zahtjev nadležnom tijelu za izdavanje dozvole za emisije stakleničkih plinova mora sadržavati opis:

- (a) postrojenja i njegove djelatnosti uključujući i tehnologiju koja se koristi;
- (b) sirovina i pomoćnih materijala, čije korištenje vjerojatno dovodi do emisije plinova navedenih u Prilogu I.;
- (c) izvora emisija plinova navedenih u Prilogu I. iz postrojenja; i
- (d) <...>

Zahtjev mora sadržavati i netehnički sažetak detalja navedenih u prvom podstavku.

Članak 6.
Uvjeti za izdavanje i sadržaj dozvole za emisije stakleničkih plinova

1. Nadležno tijelo izdaje dozvolu za emisije stakleničkih plinova iz cijelog ili iz dijela postrojenja ako smatra da operater može pratiti emisije i izvješćivati o njima.

Dozvola za emisije stakleničkih plinova može se odnositi na jedno ili više postrojenja na istom mjestu kojima upravlja isti operater.

2. Dozvola za emisije stakleničkih plinova sadržava sljedeće:

- (a) naziv i adresu operatera;
- (b) opis djelatnosti i emisija iz postrojenja;
- (c) plan praćenja koji ispunjava zahtjeve definirane u nacionalnim pravilima koja se odnose na praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija stakleničkih plinova. Ugovorne strane mogu operaterima dopustiti ažuriranje planova praćenja bez mijenjanja dozvole. Sve ažurirane planove operateri podnose na odobrenje nadležnom tijelu;
- (d) zahtjeve s obzirom na izvješćivanje; i
- (e) obvezu predaje emisijskih jedinica koje nisu izdane u skladu s Poglavljem II., u količini jednakoj ukupnim emisijama postrojenja tijekom svake kalendarske godine, u skladu s verifikacijom iz članka 15., u roku od četiri mjeseca nakon završetka te godine.

Članak 7.

Izmjene koje se odnose na postrojenja

Operater obavješćuje nadležno tijelo o svim planiranim promjenama vrste ili rada postrojenja, odnosno o bilo kakvom povećanju ili smanjenju njegovog kapaciteta zbog kojih bi moglo biti potrebno izdati novu dozvolu za emisije stakleničkih plinova. Gdje je to primjereno, nadležno tijelo izdaje novu dozvolu. Kad se mijenja identitet operatera postrojenja, nadležno tijelo izmjenjuje dozvolu dodajući ime i adresu novog operatera.

Članak 8.

Usklađenost s Direktivom 2010/75/EU, kako je prilagođena i usvojena odlukama Ministarskog vijeća 2013/06/MC-EnC i 2015/06/MC-EnC

Ugovorne strane poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da, kada postrojenja obavljaju djelatnosti navedene u Prilogu I. Direktivi 2010/75/EU, kako je prilagođena i usvojena odlukama Ministarskog vijeća 2013/06/MC-EnC i 2015/06/MC-EnC <...>, uvjeti i postupak za izdavanje dozvole za emisije stakleničkih plinova budu usklađeni s uvjetima i postupkom za izdavanje dozvole iz te Direktive. Zahtjevi utvrđeni u člancima 5., 6. i 7. ove Direktive mogu postati sastavni dio postupaka propisanih Direktivom 2010/75/EU, kako je prilagođena i usvojena odlukama Ministarskog vijeća 2013/06/MC-EnC i 2015/06/MC-EnC.

Članak 9.

Količina emisijskih jedinica na razini Unije

<...>

Članak 9a.

Prilagođavanje ukupne količine emisijskih jedinica na razini Unije

<...>

Članak 10.

Metoda raspodjele emisijskih jedinica

<...>

Članak 10.a

Prijelazna pravila na razini Unije o usklađenoj dodjeli besplatnih emisijskih jedinica

<...>

Članak 10.b

Prijelazne mjere za potporu određenim energetske intenzivnim industrijama u slučaju istjecanja ugljika

<...>

Članak 10.c
**Mogućnost prijelazne besplatne dodjele emisijskih jedinica za modernizaciju
energetskog sektora**

<...>

Članak 10.d
Modernizacijski fond

<...>

Članak 11.
Nacionalne provedbene mjere

<...>

POGLAVLJE IV.
**ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA ZRAKOPLOVSTVO I STACIONARNA
POSTROJENJA**

Članak 11.a
**Korištenje jedinica CER i ERU iz projektnih aktivnosti u EU sustav trgovanja
emisijama prije stupanja na snagu međunarodnog sporazuma o klimatskom
promjenama**

<...>

Članak 11.b
Projektne aktivnosti

<...>

Članak 12.
Prijenos, predaja i poništavanje emisijskih jedinica

<...>

Članak 13.
Valjanost emisijskih jedinica

<...>

Članak 14.
Praćenje i izvješćivanje o emisijama

<...>

Članak 15.
Verifikacija

Ugovorne strane osiguravaju da izvješća koja podnesu operateri i operateri zrakoplova <...> budu verificirane u skladu s kriterijima utvrđenima u Prilogu V. i svim detaljnim odredbama koje Europska komisija donese <...> te da nadležno tijelo bude o tome obaviješteno od strane Tajništva Energetske zajednice.

<...>

Članak 15.a
Otkrivanje informacija i poslovna tajna

<...>

Članak 16.
Kazne

<...>

Članak 17.
Pristup informacijama

<...>

Članak 18.
Nadležno tijelo

Ugovorne strane poduzimaju potrebne administrativne mjere, uključujući imenovanje odgovarajućeg nadležnog tijela ili više njih, da bi osigurale provedbu pravila iz ove Direktive. U slučajevima kada se odredi više od jednog nadležnog tijela, rad tih tijela, u skladu s ovom Direktivom, mora biti koordiniran.

<...>

Članak 18a.
Nadležna država članica

<...>

Članak 18b.
Pomoć Eurocontrola

<...>

Članak 19.
Registri

<...>

Članak 20.
Središnji administrator

<...>

Članak 21.
Izvješćivanje država članica

<...>

Članak 21.a
Potpora aktivnostima za povećanje kapaciteta

<...>

Članak 22.
Izmjene priloga

<...>

Članak 22.a
Postupak odbora

<...>

Članak 23.
Izvršavanje delegiranja ovlasti

<...>

Članak 24.
Postupci za jednostrano uključivanje dodatnih djelatnosti i plinova

<...>

Članak 24.a
Usklađena pravila za projekte koji smanjuju emisije

<...>

Članak 25.
Veze s ostalim sustavima trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova

<...>

Članak 25a.
Mjere trećih zemalja za smanjivanje utjecaja zrakoplovstva na klimatske promjene

<...>

Članak 26.
Izmjene Direktive 96/61/EZ

<...>

Članak 27.
Izuzeće malih postrojenja koja podliježu jednakim mjerama

<...>

Članak 27.a
Neobvezno isključenje postrojenja koja emitiraju manje od 2 500 tona

<...>

Članak 28.
Prilagodbe primjenjive nakon što Unija odobri međunarodni sporazum o klimatskim promjenama

<...>

Članak 28.a
Odstupanja koja se primjenjuju prije provedbe globalne tržišno utemeljene mjere ICAO-a

<...>

Članak 28.b
Izvješćivanje i preispitivanje koje obavlja Komisija u vezi s provedbom globalne tržišno utemeljene mjere ICAO-a

<...>

Članak 28c.
Odredbe za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju u svrhu globalne tržišno utemeljene mjere

<...>

Članak 29.
Izvješće za osiguravanje boljeg funkcioniranja tržišta ugljika

<...>

Članak 29.a
Mjere u slučaju velike fluktuacije cijena

<...>

Članak 30.

Preispitivanje s obzirom na provedbu Pariškog sporazuma i kretanja u vezi s tržištima ugljika u drugim velikim gospodarstvima

<...>

POGLAVLJE V.
ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Rokovi za prijenos i provedbu⁴

1. Svaka Ugovorna strana stavlja na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s [...] Direktivom 2003/87/EZ, kako je usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2022/05/MC-EnC do 31. prosinca 2023.
2. Nakon prijenosa, Ugovorne strane o tome odmah obavješćuju Tajništvo Energetske zajednice i dostavlja Tajništvu Energetske zajednice tekst odredaba nacionalnog prava koje su usvojile u području obuhvaćenom Odlukom Ministarskog vijeća 2022/05/MC-EnC.

Članak 32.

Stupanje na snagu⁵

Ova Direktiva stupa na snagu danom donošenja Odluke Ministarskog vijeća 2022/05/MC-EnC [15. prosinca 2022.].

Članak 33.

Adresati⁶

Ova je Direktiva upućena Stranama i institucijama Energetske zajednice.

⁴ Ovdje navedeni tekst odgovara članku 2. Odluke Ministarskog vijeća 2022/05/MC-EnC.

⁵ Ovdje navedeni tekst odgovara članku 7. Odluke Ministarskog vijeća 2022/05/MC-EnC.

⁶ Ovdje navedeni tekst odgovara članku 7. Odluke Ministarskog vijeća 2022/05/MC-EnC.

PRILOG I.

KATEGORIJE DJELATNOSTI NA KOJE SE ODNOSI OVA DIREKTIVA

1. Postrojenja ili dijelovi postrojenja koja se koriste za istraživanje, razvoj i ispitivanje novih proizvoda i procesa te postrojenja koja koriste isključivo biomasu nisu obuhvaćena ovom Direktivom.
2. Dolje navedene pragovne vrijednosti općenito se odnose na proizvodne kapacitete ili proizvedene količine. Ako više djelatnosti koje se obavljaju u istom postrojenju pripada u istu kategoriju, kapaciteti tih djelatnosti se zbrajaju.
3. Ako se izračunava ukupna nazivna toplinska snaga nekog postrojenja <...>, nazivna ulazna toplinska snaga svih tehničkih jedinica od kojih se postrojenje sastoji te u kojima dolazi do izgaranja goriva se zbraja. Te jedinice mogu obuhvaćati sve vrste kotlova, plamenika, turbina, grijača, industrijskih peći, spalionica, kalcinatora (peći za žarenje), peći za sušenje, peći za pečenje, naprava za sušenje, motora, gorivih ćelija, CLC jedinica, baklji te jedinica za toplinsko ili katalitičko naknadno izgaranje. Za taj izračun ne uzimaju se u obzir jedinice nazivne ulazne toplinske snage manje od 3 MW i jedinice koje koriste isključivo biomasu. Pojam 'jedinice koje koriste isključivo biomasu' odnosi se na jedinice koje fosilna goriva koriste samo tijekom pokretanja i zaustavljanja rada jedinice.
4. <...>
5. Kad se utvrdi da je prag kapaciteta bilo koje djelatnosti u ovom Prilogu prekoračen, sve jedinice u kojima se odvija izgaranje goriva, osim jedinica za spaljivanje opasnog i komunalnog otpada, uključuju se u dozvolu za emisije stakleničkih plinova.
6. Od 1. siječnja 2024. uključuju se svi letovi sa slijetanjem u i polijetanjem iz zračnih luka koje se nalaze na teritoriju [Ugovorne strane <...>](#).

Djelatnosti	Staklenički plin
Izgaranje goriva u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW (osim postrojenja za spaljivanje opasnog i komunalnog otpada)	Ugljikov dioksid
Rafiniranje mineralnog ulja	Ugljikov dioksid
Proizvodnja koksa	Ugljikov dioksid
Pečenje ili sinteriranje, kao i peletiziranje metalnih ruda (uključujući sulfidne rude)	Ugljikov dioksid
Proizvodnja sirovog željeza ili čelika (primarno ili sekundarno taljenje) uključujući kontinuirano lijevanje, kapaciteta iznad 2,5 tone na sat	Ugljikov dioksid
Proizvodnja i prerada neobojenih kovina (uključujući željezne slitine) kod kojih se koriste jedinice za izgaranje ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW. Prerada između ostalog uključuje valjaonice, jedinice za predgrijavanje, peći za žarenje, kovačnice, ljevaonice, jedinice za prevlačenje i dekapiranje	Ugljikov dioksid
Proizvodnja primarnog aluminijsa	Ugljikov dioksid i perfluorogljici
Proizvodnja sekundarnog aluminijsa za koju se koriste jedinice za izgaranje ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW	Ugljikov dioksid
Proizvodnja i prerada obojenih kovina, uključujući proizvodnju slitina, rafiniranje, lijevanje u ljevaonicama itd. za koje se koriste jedinice za izgaranje čija je ukupna nazivna ulazna toplinska snaga (uključujući goriva koja se koriste kao redukcijska sredstva) iznad 20 MW	Ugljikov dioksid

Djelatnosti	Staklenički plin
Proizvodnja cementnog klinkera u rotacijskim pećima proizvodnog kapaciteta iznad 500 tona na dan ili u drugim pećima proizvodnog kapaciteta iznad 50 tona na dan.	Ugljikov dioksid
Proizvodnja vapna ili kalciniranje dolomita ili magnezita u rotacijskim ili drugim pećima proizvodnog kapaciteta iznad 50 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja stakla uključujući staklenu vunu kapaciteta taljenja iznad 20 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja keramičkih proizvoda pečenjem, posebno krovnog crijepa, cigle, vatrostalne cigle, keramičkih pločica, kamenine ili porculana, proizvodnog kapaciteta iznad 75 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja izolacijskih materijala od mineralne vune uz korištenje stakla, kamena ili troske, kapaciteta taljenja iznad 20 tona na dan	Ugljikov dioksid
Sušenje ili kalciniranje gipsa ili proizvodnja gipsanih ploča i drugih proizvoda od gipsa za koje se koriste jedinice za izgaranje ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW	Ugljikov dioksid
Proizvodnja papirne kaše od drva ili drugih vlaknastih materijala	Ugljikov dioksid
Proizvodnja papira ili kartona, proizvodnog kapaciteta iznad 20 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja čađe koja uključuje karbonizaciju organskih tvari kao što su ulja, katrani, ostaci nakon kreiranja i destilacije, za koju se koriste jedinice za izgaranje ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW	Ugljikov dioksid
Proizvodnja dušične kiseline	Ugljikov dioksid i didušikov oksid
Proizvodnja adipinske kiseline	Ugljikov dioksid i didušikov oksid
Proizvodnja glioksala i glioksilne kiseline	Ugljikov dioksid i didušikov oksid
Proizvodnja amonijaka	Ugljikov dioksid
Proizvodnja na veliko organskih kemikalija, uz primjenu procesa kreiranja, reforminga, djelomične ili potpune oksidacije ili sličnih procesa, proizvodnog kapaciteta iznad 100 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja vodika (H ₂) i plina za sintezu reformingom ili djelomičnom oksidacijom, proizvodnog kapaciteta iznad 25 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja natrijevog karbonata (Na ₂ CO ₃) i natrijevog bikarbonata (NaHCO ₃)	Ugljikov dioksid
Hvatanje stakleničkih plinova iz postrojenja na koje se odnosi ova Direktiva radi transporta i geološkog skladištenja na lokaciji odobrenoj u skladu s Direktivom 2009/31/EZ	Ugljikov dioksid
Transport stakleničkih plinova cjevovodima u svrhu geološkog skladištenja na lokaciji odobrenoj u skladu s Direktivom 2009/31/EZ	Ugljikov dioksid
Geološko skladištenje stakleničkih plinova na lokaciji odobrenoj u skladu s Direktivom 2009/31/EZ	Ugljikov dioksid

Djelatnosti	Staklenički plin
<p>Zrakoplovstvo</p> <p>Letovi sa slijetanjem u i polijetanjem iz zračnih luka koje se nalaze na teritoriju Ugovorne strane <...>.</p> <p>Ova djelatnost ne uključuje:</p> <p>(a) letove koji se obavljaju isključivo radi prijevoza, po službenoj zadaći, vladajućeg monarha i članova njegove uže obitelji, šefa države, predsjednika i članova vlade, države koja nije Ugovorna strana, ako je to potkrijepljeno odgovarajućim indikatorom statusa u planu leta;</p> <p>(b) vojne letove koji se obavljaju vojnim zrakoplovima te carinske i policijske letove;</p> <p>(c) letove vezane uz potragu i spašavanje, letove u svrhu gašenja požara, humanitarne letove i letove za potrebe hitne medicinske službe, koje odobri odgovarajuće nadležno tijelo;</p> <p>(d) letove koji se obavljaju isključivo prema vizualnim pravilima letenja kako je utvrđeno u Prilogu 2. Čikaškoj konvenciji;</p> <p>(e) letove koji završavaju u zračnoj luci iz koje je predmetni zrakoplov poletio i tijekom kojih nije bilo slijetanja;</p> <p>(f) vježbovni letovi koji se provode isključivo radi stjecanja dozvole ili licencije ako se radi o letačkoj posadi te ako je to popraćeno odgovarajućom napomenom u planu leta, pod uvjetom da ti letovi ne služe za prijevoz putnika i/ili tereta, niti za prazni ili tehnički let zrakoplova;</p> <p>(g) letove koji se obavljaju isključivo u svrhu znanstvenog istraživanja ili u svrhu provjere, testiranja ili certificiranja zrakoplova, opreme zrakoplova ili zemaljske opreme;</p> <p>(h) letove koji se obavljaju zrakoplovima čija je najveća certificirana uzletna masa ispod 5 700 kg;</p> <p>(i) <...></p> <p>(j) letove koji bi, kad ne bi bilo ove točke, pripadali u ovu djelatnost, ako ih obavlja operator u komercijalnom zračnom prijevozu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — koji ostvari manje od 243 leta po razdoblju tijekom tri uzastopna četveromjesečna razdoblja, ili — čije ukupne godišnje emisije iz svih letova iznose manje od 10 000 tona. <p><...></p> <p>(k) od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2030., letove koji bi, kad ne bi bilo ove točke, pripadali u ovu djelatnost, a koje obavlja nekomercijalni operator zrakoplova koji izvršava letove s ukupnim godišnjim emisijama manjima od 1 000 tona godišnje.</p> <p>(l) <...></p> <p>(m) <...></p>	<p>Ugljikov dioksid</p>

PRILOG II.

STAKLENIČKI PLINOVI IZ ČLANAKA 3. I 30.

Ugljikov dioksid (CO₂)
Metan (CH₄)
Didušikov oksid (N₂O)
Fluorouglikovodici (HFC-i)
Perfluorouglijci (PFC-i)
Sumporov heksafluorid (SF₆)

PRILOG II.a

***POVEĆANJE POSTOTKA EMISIJSKIH JEDINICA KOJE DRŽAVE ČLANICE
PRODAJU NA DRAŽBI U SKLADU S ČLANKOM 10. STAVKOM 2. TOČKOM (a) RADI
SMANJENJA EMISIJA I PRILAGODBE UTJECAJU KLIMATSKIH PROMJENA, S
CILJEM SOLIDARNOSTI I RASTA UNUTAR UNIJE***

<...>

PRILOG II.b

***RASPODJELA EMISIJSKIH JEDINICA KOJE DRŽAVE ČLANICE PRODAJU NA
DRAŽBI U SKLADU S ČLANKOM 10. STAVKOM 2. TOČKOM (c), KOJA ODRAŽAVA
POČETNA NASTOJANJA ODREĐENIH DRŽAVA ČLANICA DA POSTIGNU
20-POSTOTNO SMANJENJE EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA***

<...>

PRILOG III. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Prilog III. brisan je u skladu s člankom 1. stavkom 32. Direktive 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u svrhu poboljšanja i proširenja sustava Zajednice za trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

PRILOG IV.

NAČELA ZA PRAĆENJE I IZVJEŠĆIVANJE <...>

DIO A – Praćenje i izvješćivanje o emisijama iz stacionarnih postrojenja

Praćenje emisija ugljikovog dioksida

Emisije se prate na temelju izračuna ili na temelju mjerenja.

Proračun

Proračunavanje emisija obavlja se korištenjem formule:

Podaci o djelatnosti × faktor emisije × faktor oksidacije.

Podaci o djelatnostima (korišteno gorivo, ritam proizvodnje itd.) prate se na temelju podataka o opskrbi postrojenja ili na temelju mjerenja.

Koriste se prihvaćeni faktori emisije. Faktori emisije specifični za pojedinu djelatnost prihvatljivi su za sva goriva. Standardni faktori prihvatljivi su za sva goriva osim za nekomercijalna goriva (otpadna goriva poput pneumatikih guma i plinova koji nastaju u industrijskom procesu). Standardni faktori koji ovise o ležištu ugljena te oni koji su specifični za EU ili oni koji su specifični za pojedinu državu kad je riječ o prirodnom plinu, dodatno se razrađuju. Standardne vrijednosti koje je razvio IPCC (Međuvladino tijelo za klimatske promjene) prihvatljive su za rafinerijske proizvode. Faktor emisije za biomasu jednak je nuli.

Ako faktor emisije ne uzima u obzir činjenicu da dio ugljena nije oksidiran, koristi se dodatni faktor oksidacije. Ako su faktori emisije specifični za pojedinu djelatnost proračunati i već uzimaju u obzir oksidaciju, faktor oksidacije ne mora se primjenjivati.

Koriste se standardni faktori oksidacije utvrđeni u skladu s Direktivom 96/61/EZ, osim ako operater može dokazati da su točniji faktori specifični za djelatnost.

Zasebni proračun obavlja se za svaku djelatnost, postrojenje i za svako gorivo.

Mjerenje

Za mjerenje emisija koriste se standardizirane ili prihvaćene metode, a nadopunjava ih dodatni proračun emisija.

<...>

Izvješćivanje o emisijama

Svaki operater uključuje sljedeće informacije u izvješće o postrojenju:

A. podatke kojima se identificira postrojenje, uključujući:

- naziv postrojenja,
- njegovu adresu, s poštanskim brojem i državom,
- vrstu i broj djelatnosti iz Priloga I. koje se obavljaju u postrojenju,
- adrese, brojeve telefona i telefaksa, adresu elektroničke pošte osobe za kontakt, i
- ime vlasnika postrojenja te matičnog društva, ako postoji;

B. za svaku djelatnost iz Priloga I. koja se obavlja na mjestu za koje se proračunavaju emisije:

- podatke o djelatnosti,
- faktore emisije,
- faktore oksidacije,
- ukupne emisije, i
- stupanj nesigurnosti;

C. za svaku djelatnost iz Priloga I. koja se obavlja na mjestu za koje se obavlja mjerenje emisija:

- ukupne emisije,
- informacije o pouzdanosti metoda mjerenja, i
- stupanj nesigurnosti;

D. za emisije od izgaranja, u izvješću se navodi i faktor oksidacije, osim ako je oksidacija već uzeta u obzir pri utvrđivanju faktora emisije specifičnog za djelatnost.

Ugovorne strane donose mjere za koordiniranje zahtjeva povezanih s izvješćivanjem s bilo kakvim drugim postojećim zahtjevima za izvješćivanje s ciljem smanjivanja opterećenja koje trpe poduzeća zbog podnošenja izvješća.

DIO B – Praćenje i izvješćivanje o emisijama iz zrakoplovstva

Praćenje emisija ugljičnog dioksida

Emisije se prate na temelju izračuna. Emisije se izračunavaju pomoću formule:

$$\text{Potrošnja goriva} \times \text{emisijski faktor}$$

Potrošnja goriva obuhvaća gorivo koje potroši pomoćni generator. Kad god je moguće koristi se stvarna potrošnja goriva po svakom letu, koja se izračunava prema sljedećoj formuli:

Količina goriva sadržana u spremnicima zrakoplova po završetku punjenja gorivom za određeni let – količina goriva sadržana u spremnicima zrakoplova po završetku punjenja gorivom za sljedeći let + punjenje gorivom za taj sljedeći let.

Ako podaci o stvarnoj potrošnji goriva nisu raspoloživi, podaci o potrošnji goriva procjenjuju se na temelju najboljih raspoloživih podataka uz primjenu standardizirane metode po razinama.

Primjenjuju se standardni emisijski faktori IPCC-a uzeti iz Smjernica IPCC-a za izradu popisa stakleničkih plinova iz 2006. ili kasnije dopune tih smjernica, osim u slučajevima kada su točniji emisijski faktori koje su za određene djelatnosti utvrdili nezavisni akreditirani laboratoriji uz primjenu prihvaćenih analitičkih metoda. Emisijski faktor za biomasu je nula.

Za svaki let i za svako gorivo radi se zaseban izračun.

Izvješćivanje o emisijama

Svaki operater zrakoplova u svoje izvješće <...> mora navesti sljedeće informacije:

A. Podatke za identifikaciju operatera zrakoplova, koji uključuju:

- ime operatera zrakoplova,
- **Ugovornu stranu** koja je za njega nadležna,
- njegovu adresu, uključujući poštanski broj i zemlju i, ako nije ista, njegovu kontakt adresu u nadležnoj **Ugovornoj strani**,
- brojeve registracija zrakoplova i tipove zrakoplova korištenih za obavljanje zrakoplovnih djelatnosti navedenih u Prilogu I. kojima se bavio operater zrakoplova u razdoblju na koje se izvješće odnosi,
- broj certifikata i tijelo koje je izdalo svjedodžbu o sposobnosti i poslovnu dozvolu u skladu s kojima je operater zrakoplova obavio zrakoplovne djelatnosti navedene u Prilogu I.,
- adresu, broj telefona, faksa i adresu elektroničke pošte kontakt osobe, i
- ime vlasnika zrakoplova.

B. Za svaku vrstu goriva za koju se izračunavaju emisije:

- potrošnju goriva,
- emisijski faktor,
- ukupna količina skupnih emisija iz svih letova obavljenih tijekom razdoblja obuhvaćenog izvješćem, u okviru djelatnosti navedenih u Prilogu I. kojima se bavi operater zrakoplova,
- skupne emisije iz:
 - svih letova obavljenih tijekom razdoblja obuhvaćenog izvješćem, u okviru djelatnosti navedenih u Prilogu I. kojima se bavi operater zrakoplova, s uzlijetanjem iz zračne luke smještene na državnom području **Ugovorne strane** i slijetanjem u zračnu luku smještenu na državnom području iste **Ugovorne strane**,
 - svih ostalih letova obavljenih tijekom razdoblja obuhvaćenog izvješćem, u okviru djelatnosti navedenih u Prilogu I. kojima se bavi operater zrakoplova,
- skupne emisije iz svih letova obavljenih tijekom razdoblja obuhvaćenog izvješćem, u okviru djelatnosti navedenih u Prilogu I. kojima se bavi operater zrakoplova:
 - s polijetanjem iz svake **Ugovorne strane**, i
 - iz treće zemlje sa slijetanjem u svaku **Ugovornu stranu**,
- faktor nesigurnosti

<...>

PRILOG V.

KRITERIJI ZA VERIFIKACIJU <...>

DIO A – verifikacija emisija iz stacionarnih postrojenja

Opća načela

1. Emisije od svake djelatnosti navedene u Prilogu I. podložne su verifikaciji.
2. Proces verifikacije uključuje razmatranje izvješća <...> i praćenja tijekom prethodne godine. U postupku verifikacije provjeravaju se pouzdanost, vjerodostojnost i točnost sustava za praćenje te podataka u izvješću i informacija koje se odnose na emisije, a posebno:
 - (a) podataka iz izvješća o djelatnostima te povezanim mjerenjima i proračunima;
 - (b) izbora i primjene faktora emisije;
 - (c) proračuna obavljenih da bi se utvrdile ukupne emisije; i
 - (d) ako je korišteno mjerenje, prikladnosti izabranih metoda mjerenja te njihove primjene.
3. Emisije u izvješću mogu biti verificirane samo ako pouzdani i vjerodostojni podaci i informacije omogućuju utvrđivanje emisija uz visoki stupanj sigurnosti. Visoki stupanj sigurnosti zahtijeva od operatera da dokaže:
 - (a) da u podacima u izvješću nema nedosljednosti;
 - (b) da je prikupljanje podataka obavljeno u skladu s primjenjivim znanstvenim standardima; i
 - (c) da su odgovarajući podaci o postrojenju potpuni i dosljedni.
4. Verifikator ima pristup svim mjestima i informacijama povezanim s predmetom verifikacije.
5. Verifikator uzima u obzir je li postrojenje registrirano u skladu sa sustavom Unije za upravljanje okolišem i reviziju (EMAS).

Metodologija

Strateška analiza

6. Verifikacija se temelji na strateškoj analizi svih djelatnosti obavljenih u postrojenju. To podrazumijeva da verifikator ima pregled nad svim djelatnostima i njihovom važnosti za emisije.

Analiza procesa

7. Verifikacija dostavljenih informacija, ako je potrebno, obavlja se na mjestu na kojem se nalazi postrojenje. Verifikator se služi posjetima samom mjestu da bi utvrdio pouzdanost dostavljenih podataka i informacija.

Analiza rizika

8. Verifikator podnosi na procjenu pouzdanosti sve izvore emisija u postrojenju za svaki pojedini izvor koji pridonosi ukupnim emisijama postrojenja.
9. Na temelju ove analize, verifikator izričito utvrđuje one izvore kod kojih postoji veliki rizik od pogreške i druge aspekte postupka praćenja i izvješćivanja koji bi mogli doprinijeti pogreškama pri utvrđivanju ukupnih emisija. Riječ je posebno o izboru faktora emisije i proračunima koji su potrebni za utvrđivanje razine emisija iz pojedinačnih izvora. Posebna se pozornost posvećuje onim izvorima s velikim rizikom pojave pogreške i spomenutim aspektima postupka praćenja.
10. Verifikator uzima u obzir sve učinkovite metode za kontrolu rizika koje primjenjuje operater s ciljem smanjivanja stupnja nesigurnosti.

Izvješće

11. Verifikator priprema izvješće o procesu provjere u kojem se navodi je li izvješće <...> zadovoljavajuće. U tom se izvješću navode i svi relevantni aspekti u vezi s obavljenim poslom. Izjava da je izvješće načinjeno u skladu s odredbama članka 14. stavka 3. zadovoljavajuće može se dati ako, prema mišljenju verifikatora, ukupne emisije nisu materijalno netočne.

Minimalni zahtjevi osposobljenosti verifikatora

12. Verifikator je neovisan o operateru, obavlja svoje aktivnosti ispravno, objektivno i profesionalno te razumije:
 - (a) odredbe ove Direktive te relevantne standarde i smjernice koje je **Ministarsko vijeće Energetske zajednice** prihvatilo <...>;
 - (b) zakonodavne, regulatorne i upravne zahtjeve povezane s djelatnostima koje verificira; i
 - (c) način izrade svih informacija povezanih sa svakim izvorom emisija u postrojenju, a posebno onih koje su povezane s prikupljanjem podataka, mjerenjem, proračunavanjem i izvješćivanjem.

DIO B – verifikacija emisija iz zrakoplovnih djelatnosti

13. Na verifikaciju prijava emisija iz letova koji spadaju u zrakoplovne djelatnosti navedene u Prilogu I. primjenjuju se opća načela i metodologija utvrđeni u ovom Prilogu.

U tu svrhu:

- (a) u stavku 3. uputa na operatera tumači se kao uputa na operatera zrakoplova, a u točki (c) toga stavka, uputa na postrojenje tumači se kao uputa na zrakoplov korišten za obavljanje djelatnosti obuhvaćenih prijavom;
- (b) u stavku 5. uputa na postrojenje tumači se kao uputa na operatera zrakoplova;
- (c) u stavku 6. uputa na djelatnosti koje se obavljaju u postrojenju tumače se kao uputa na zrakoplovne djelatnosti obuhvaćene prijavom koje obavlja operater zrakoplova;
- (d) u stavku 7. uputa na lokaciju postrojenja tumači se kao uputa na lokacije koje operater zrakoplova koristi za obavljanje zrakoplovnih djelatnosti obuhvaćenih prijavom;
- (e) u stavicima 8. i 9. upute na izvore emisija u postrojenju tumače se kao upute na zrakoplov za koji je odgovoran operater zrakoplova; i
- (f) u stavicima 10. i 12. upute na operatera tumače se kao uputa na operatera zrakoplova.

Dodatne odredbe za verifikaciju prijava emisija iz zrakoplovstva

14. Verifikator posebno provjerava sljedeće:

- (a) da su svi letovi koji spadaju u zrakoplovne djelatnosti navedene u Prilogu I. uzeti u obzir. Pri tome si verifikator pomaže podacima o vremenskom rasporedu i drugim podacima o prometu operatera zrakoplova, uključujući podatke koje je taj operater zatražio od Eurocontrola.
- (b) da se u cjelini podudaraju podaci o ukupnoj potrošnji goriva i podaci o gorivu koje je kupljeno ili drukčije nabavljeno za zrakoplov kojim se obavlja predmetna zrakoplovna djelatnost.

Dodatne odredbe za verifikaciju podataka o tonskim kilometrima <...>

15. Opća načela i metodologija za verifikaciju prijava emisija <...>, kako je utvrđeno u ovom Prilogu, prema potrebi se na primjeren način primjenjuju na verifikaciju podataka o tonskim kilometrima u zračnom prometu.

16. <...>